

Avlsrådets årsmelding 2018

Avlsrådet har i perioden bestått av følgende personer:

Leder: Ellen Katrin Enge

Medlemmer: Ingvill Brenden, Tine Madeleine V. Jarli og Elin Kristiansen

AR sitt arbeid i 2018

Avlsrådet har jevnlig kontakt gjennom hele året. Hoveddelen av kontakten har vært ved epost, men vi har også hatt 3 fysiske møter. AR har også vært representert ved 2 styremøter. Mye av vårt arbeid har bestått i å svare på henvendelser fra oppdrettere, valpeinteressenter og buhundeiere. Videre har AR i lengre tid besvart generelle henvendelser fra interesserte angående buhunden. Denne delen ble i 2018 overtatt som en del av styrets arbeid.

AR har fulgt opp fra sommer 2017 med artikler og innlegg i begge nummer av Buhunden. Dette forventes å fortsette i de kommende nummer også.

I 2018 har det vært stort fokus på HD. AR har blant annet tatt initiativ til å søke om å få beregnet HD-indeks på rasen. Første beregning ble gjort i desember 2018. AR har jobbet med, og vil bruke tiden fremover til å samle mer informasjon om hvordan vi kommer med anbefalinger for hvordan denne kan brukes videre som avlsverktøy for norsk buhund. For at denne indeksen skal bli så sikker som mulig, må det undersøkes flere hunder hvert år enn det som er normalt for Norsk Buhund (se tabell angående HD).

På Hunderfossen hadde AR møte med Professor Frode Lingaas fra NMBU (Veterinærhøgskolen). AR har samlet godkjenning fra eiere og innhentet HD-bilder fra 15 buhunder. Det er gjort et utvalg fra ulike kombinasjoner av bilder tatt siste år. Dette for å få en second opinion fra annen avleser. AR har søkt og fått midler fra klubbens styre til dette arbeidet.

På Hunderfossen ble det i samarbeid med NMBU samlet flere blodprøver og svaberprøver. NMBU samlet informasjon primært for et forskningsprosjekt som omhandler lydsensitivitet. Vår motivasjon var i hovedsak å få materiale til å kunne beregne genetisk variasjon. Dette for å vurdere om det er endringer siden forrige beregning. Dette arbeidet vil imidlertid ha behov for økonomiske midler. Det er derfor ikke klart når beregningen vil kunne påbegynnes, men det vil i løpet av 2019 bli samlet prøver.

Det er planlagt en ny helseundersøkelse i 2019. AR har vært i kontakt med Frode Lingaas angående dette. Det er ikke klart når denne kan foreligge. Undersøkelsen blir nettbasert via hundoghelse.no og vil være konfidensiell. Frode Lingaas vil være ansvarlig for selve undersøkelsen og det blir laget flere statistikken fra den.

Det er også påbegynt arbeide med å oppdatere RAS. Dette skal gjøres ferdig i løpet av 2019.

Registreringstatistikk

Norsk Buhund (hentet fra DogWeb): I 2018 ble registrert 137 nye buhunder i Norge, fordelt på 27 kull, hvorav 3 var hunder importert. Det betyr at det ble registrert 24 norskfødte kull dette året. Fordelingen mellom kjønnene på de norskfødte valpene var 77 tisper og 57 hanner. Det har i de siste årene alltid vært født flere hanner enn tisper, så 2018 utpeker seg i så måte. Kullene som ble registrert i 2018 hadde 18 ulike fedre og 24 mødre.

De aller fleste hundene som har registrert kull etter seg i dette året har vært både øyelyst og HD fri. Det er imidlertid et fåtall hunder som har hatt diagnose HD C eller arvelig utviklingskatarakt som har vært brukt. Mye tyder på at helseundersøkelsene er blitt en etablert praksis blant de fleste oppdrettere av norsk buhund. Vi registrer at ved noen tilfeller blir paring gjort før øyelysning av en eller begge avlshundene er foretatt.

Tabellen viser registrerte valper og kull fra 2002 og frem til og med 2018.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kull	22	17	25	22	16	18	16	15	14	17	24	18	17	19
Valper totalt	93	82	98	96	80	81	75	67	81	95	121	85	76	110
Valper eksl imp	92	80	98	95	75	81	74	65	80	91	117	85	73	109
Valper import	1	2	0	1	5	0	1	2	1	4	4	0	3	1
Kullstørrelse	4,1	4,7	3,9	4,3	4,8	4,5	4,6	4,3	5,7	5,4	4,9	4,7	4,3	5,7

	2016	2017	2018
Kull	14	32	24
Valper totalt	78	166	137
Valper eksl imp	76	164	134
Valper imp	2	2	3
Kullstørrelse	5,6	5,2	5,6

Kommentar: I statikken fra Dogweb under ant kull telles hver importert valp som et kull. I tidligere år har vi regnet med disse valpene slik at totalen kull ser større ut enn den virkelig i er. I år har vi trukket fra disse, og får dermed et riktigere bilde av antall kull og gjennomsnittlig kullstørrelse.

HD statistikk

Et rekordhøyt antall buhunder har vært undersøkt for HD i 2018. Dette er en svært gledelig utvikling.

NKK har satt som minimumskrav at det registreres gjennomsnittlig minst 100 hunder av rasen per år (beregnet ut fra de 5-10 siste årene) og at mer enn 35% av hundene som har oppnådd røntgenalder i denne perioden har kjent status for å få beregnet HD-indeks. Tross at Norsk buhund ikke riktig har nådd dette antallet, ble det i 2018 for første gang beregnet indeks. Det er viktig at den økningen i antall undersøkte hunder vi har sett i 2018 fortsetter, slik at HD-indeks kan bli et nyttig verktøy i avlsarbeidet. Dessverre er enda svært mange kull og kombinasjoner lite representert i statistikken. Nedenfor er tabell som viser utviklingen av røntgede hunder og resultater fra 2002 og til og med 2018.

	2002	%	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%
Antall	19		40		36		30		34		24		19		31	
A	15	78,9	24	60	25	69,4	22	73,3	24	70,6	12	50,0	11	57,9	19	61,3
B	2	10,6	6	15	5	13,9	3	10	5	14,7	6	25,0	4	21	6	19,4
A + B %	17	89,5	75		83,3		83,3		85,3		75,0		78,9		80,6	
C	2	10,6	9	22,5	3	8,3	5	16,7	4	11,8	6	25,0	3	15,8	5	16,1
D	0		1	10	2	5,6	0		1	2,9	0		1	5,2	1	3,2
E	0		0		1	2,8	0		0		0		0		0	

	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%
Antall	25		36		31		31		33		31		47		41	
A	15	60,0	15	41,7	17	54,8	18	58	13	39,4	6	19,4	8	17	7	17,5
B	4	16,0	12	33,3	6	19,4	8	25,8	7	21,1	15	48,4	22	46,8	20	48,8
A + B %	76,0		75		74,2		83,9		60,6		67,7		63,8		65	
C	4	16,0	6	16,7	6	19,4	5	16,1	9	27,3	8	25,9	14	29,8	12	30
D	2	8,0	3	8,3	2	6,5	0		4	12,1	2	6,5	3	6,4	2	5
E	0		0		0		0		0		0		0		0	

	2018	%
Antall	87	
A	13	14,9
B	28	32,2
A + B %	41	47,1
C	40	46
D	6	6,9
E	0	

Statistikk for rase siste 10 år – februar 2019				
Antall avkom: 993				
	HD	HD %	AD	AD %
Totalt	329	33,1%	38	3,8%
Fri	218	66,3%	37	97,4%
Svak	91	27,7%	0	0%
Middels	20	6,1%	1	2,6%
Sterk	0	0%	0	0%

Siste års resultater har også før til en relativt stor endring i resultater for siste 10 år. Nedenfor er statistikken hentet fra DogWeb i februar 2018.

Statistikk for rasen tatt - februar 2018				
Antall avkom: 933				
	HD	HD %	AD	AD %
Totalt	273	29,3%	24	2,6%
Fri	198	72,5%	24	100%
Svak	59	21,6%	0	0%
Middels	16	5,9%	0	0%
Sterk	0	0%	0	0%

AD undersøkelse 2018

I 2018 ble 16 hunder undersøkt for AD, 1 ble diagnostisert med middels grad AD.

Øyelysing 2018

Det har vært en stor økning i antall øyelyste buhunder i forbindelse med prosjektet siden 2009, og vi ser fortsatt en relativt stabil, og kanskje økende frekvens på øyelysing på privat initiativ. Tabellen nedenfor viser en forenklet oversikt. Det er viktig å merke seg at det er mange av de samme hundene som er representert i flere år og kan ha flere diagnoser. Det blir derfor ikke riktig å summere antall hunder med diagnoser! Videre er ikke PNK med i statistikken da hunder med denne diagnosen fortsatt kommer ut med uten anmerkning. Det jobbes med en større oversikt over tilstanden som vil bli presentert i 2019.

Øyelysing - statistikk

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall	18	36	32	19	31	18	27	84	53	85	84	57
U/A	18	34	29	17	25	14	23	68	41	70	71	52
Arvelig utv. katarakt	0	2	2	2	6	4	4	15	11	11	11	3
Ant. Sut									1	2	1	1
Retianal dysplasi	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	0	1
Annet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall	79	78	76	90	106
U/A	70	64	65	78	91
Arvelig utv. katarakt	4	6	4	4	7
Ant. Sut	2	2	2	3	4
Retianal dysplasi	1	2	2	2	2
Annet	2	4	4	3	3

Omplasseringer 2018

Det har i 2018 vært omplassert 4 buhunder hvor NBK har vært deltagende i prosessen. Det er fortsatt et relativt lavt antall hunder, og det går relativt lett å finne nye hjem til hunder som må omplasseres.

2014	2015	2016	2017	2018
3	4	5	5	4

Titler i 2018

Norsk buhund har vært representert ved 59 offisielle utstillinger i løpet av 2018. Det var fremmøtt 56 voksne hunder på den offisielle utstillingen til NBK, samt 10 valper.

11 hunder oppnådde tiler gjennom året: 8 hunder ble registrert som Norsk Utstillingschampion, 1 Nordisk Utstillingschampion, 1 hund oppnådde tittelen RL 1 (Rally lydighet kl 1), 1 hund oppnådde tittelen RL3 (Rally lydighet kl 3)

Innavlsgrader

I forbindelse med tilrettelegging av RAS ble det i 2012 beregnet snitt for alle kull fra 2008 – 2012. Dette snittet var da 4,4 % (ved 6 generasjoner). Dette tallet er noe høyere enn hva som er anbefalt over en 5-årsperiode. Gjennomsnittlig innavlsgrad i en periode bør aller helst være under 2,5 % og et absolutt maksimum er et snitt på 5 % (se RAS). Dette tallet er kraftig redusert de siste årene, og ligger for siste tre år som vist i tabell under (Beregningene gjort på kullenes registreringsår). Det er også greit å merke seg at siste 3 år er det kun 3 registrerte kull som har vært over 6,3 %.

	5 gen.	6 gen.
2016	1,03	1,97
2017	1,71	2,54
2018	1,68	2,47
Gjennomsnitt	1,5	2,3